

SECURITY Management®

ONAFHANKELIJK VAKBLAD VOOR PROFESSIONELE BEVEILIGING

www.securitymanagement.nl

THEMA: PUBLIEK-PRIVATE SAMENWERKING / SOCIALE VEILIGHEID

Pieter-Christiaan van Oranje (voorzitter VBN)

'VBN: creatief platform veiligheidsprofessionals'

Boa's worden voor
de wolven gegoid

'Veiligheid is niet
alleen taak politie'

Meer rendement uit
beveiliging

PPS geeft Leyweg terug

Begin 2012 werd het startsein gegeven voor de pilot Samen Meer HeterDAADkracht in winkelcentrum De Leyweg in Den Haag. Inmiddels zijn we een jaar verder en is de samenwerking tussen de verschillende betrokken partijen zoals gemeente, politie, ondernemers, en particuliere beveiligers zeer effectief gebleken. 'Het gebied is afgepakt van de criminelen en overlastveroorzakers en teruggegeven aan de ondernemers en burgers.'

TOM VAN DEN AKKER, BRAM VAN DIJK, PAUL HULSHOF *

In 2007 is door de politieacademie het onderzoek 'Meer Heterdaadkracht, Aanhoudend in de buurt' (Van Baardewijk, Van den Brink & Van Os, 2007) uitgevoerd. Hieruit blijkt dat de overgrote meerderheid van de misdrijven wordt opgelost door verdachten op heterdaad aan te houden en dat gemiddeld 60 procent van de heterdaad-aanhoudingen door burgers geïnitieerd wordt. Het onderzoek richt zich vervolgens op de vraag hoe vaak burgers een misdrijf zien plegen en hoe zij daar op reageren.

'Jaarlijks wordt circa 4,6 miljoen maal door burgers gezien dat een misdrijf wordt gepleegd. Slechts een klein deel van deze waarnemingen wordt echter via een effectieve, directe samenwerking met de politie tot een goed einde gebracht. De directe pakkans van verdachten zou vele malen groter kunnen zijn, maar blijkt nog door een aantal zaken geremd te worden. Niet alle van deze remmingen zijn door de politie beïnvloedbaar, een aantal daarentegen

wel. Zo heeft slechts een relatief klein deel (35%) van de ondervraagde ooggetuigen na hun recente ervaring de overtuiging dat hun informatie over een net gebeurd misdrijf door de politie ook direct wordt gebruikt. Dat betekent dus dat 65 procent van de burgers er van overtuigd moet worden dat hun informatie over een net gebeurd misdrijf ook direct door de politie wordt gebruikt.' Op basis van deze onderzoeksresultaten is onderstaand concept voor Meer Heterdaadkracht ontwikkeld.

Pilot winkelgebied Leyweg

Het onderwerp Meer Heterdaadkracht wordt ook opgepikt door Politie en Wetenschap (P&W), een onafhankelijke organisatie die de kennisontwikkeling en toepassing van die kennis op het terrein van politie en veiligheid stimuleert.

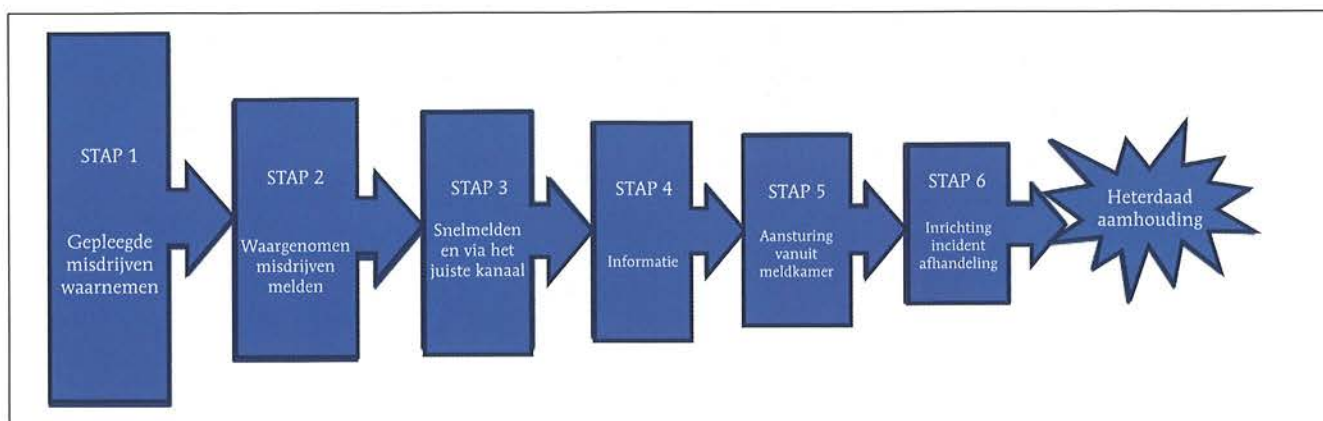
Samen met de politie Haaglanden gaat P&W op zoek naar geschikte pilotgebieden om het concept Meer Heterdaadkracht in de praktijk uit te testen. Winkelgebied Leyweg in Den Haag is

een van de twee gebieden die geschikt wordt bevonden. Dit gebied, gelegen in het stadsdeel Escamp, verkeerde al een aantal jaren in een negatieve spiraal. Het gebied werd geplaagd door onder meer overlast gevende jongeren en veelal aan alcohol verslaafde veelplegers. Door het aanhoudend hoge aantal winkel- en fietsendiefstallen, gevallen van zakkenrollerij, vernielingen en intimiderend gedrag bleven de klanten weg en moesten steeds meer ondernemers hun winkel sluiten.

Winkeliers deden nauwelijks aangifte: deels uit angst voor represailles, deels omdat zij er weinig vertrouwen in hadden dat de negatieve spiraal daarmee zou worden doorbroken. Ook investeerden zij niet of nauwelijks in de veiligheid van hun bedrijven en van het winkelcentrum.

Gezamenlijke aanpak

Bureau Zuiderpark, het politiedistrict waar de Leyweg ligt, stelt najaar 2010 een projectleider aan die zich van meet

aan ondernemers

af aan richt op het tot stand brengen van een gezamenlijke aanpak waarin naast de politie ook de gemeente, winkeliers en de vastgoedeigenaren zullen participeren.

De projectleider gaat zich eerst richten op de werkprocessen binnen de eigen organisatie die voor deze pilot relevant zijn. Organisatorisch moet de politie klaar zijn voor het opnemen, verwerken en opvolgen van meldingen van burgers. Politie Zuiderpark heeft daarom gebruik gemaakt van het onder-

tailhandel (HBD), droegen bij aan het draagvlak onder de winkeliers. De winkelstraatmanager kreeg voor elkaar dat er een nieuwe ondernemersvereniging is opgezet, waarin vooral de (grotere) ondernemers zitting hebben die een grote achterban vertegenwoordigen.

Een laatste hobbel vormde de financiële bijdrage die van de vastgoedeigenaren werd gevraagd voor inzet van particuliere beveiliging. Uiteindelijk zijn zij hiermee akkoord gegaan nadat de gemeente

Breed pakket aan maatregelen

Op 13 februari 2012 heeft burgemeester Van Aartsen winkelcentrum De Leyweg bezocht en het startsein gegeven voor het project 'Samen Meer HeterDAADkracht'. Tijdens de opening werd het convenant voor de Collectieve Briefing getekend. De Collectieve Briefing is een bijeenkomst waarbij de politie informatie uitwisselt met beveiliging en handhavingsteams over veelplegers, gesignaleerde verdachten en notoire overlastplegers in het winkelcentrum.

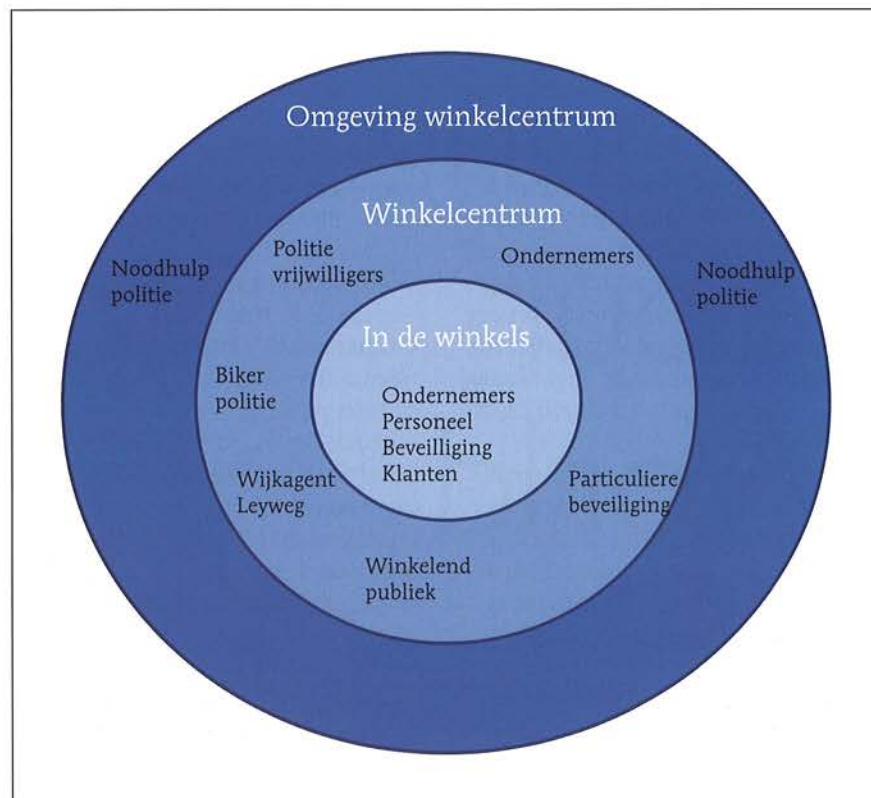
De gezamenlijke aanpak van politie, gemeente en ondernemers wordt onder meer benadrukt door een veiligheidsnieuwsbrief die door de gemeente en het vastgoedmanagement wordt uitgebracht. In de nieuwsbrief wordt aandacht geschonken aan de maatregelen die alle partijen hebben genomen om het gebied veiliger en leefbaarder te maken. Ook staan er preventietips in voor ondernemers en beschrijft de poli-

Zowel particuliere beveiligers als politie kunnen personen aanhouden wanneer deze op heterdaad worden betrapt

steunende team Veel Voorkomende Criminaliteit. Dit team moet worden belast met de administratieve verwerking van alle meldingen, waardoor reguliere politiemensen zo veel mogelijk tijd op straat kunnen doorbrengen. Tegelijkertijd zijn er afspraken gemaakt met de regionale meldkamer over de snelle opvolging van de meldingen. Kortom, voordat de politie een beroep kan doen op alle samenwerkingspartners, moet ze haar eigen zaken op orde hebben.

Het betrekken van de winkeliers is een proces van lange adem. Hun medewerkingsbereidheid neemt geleidelijk toe, onder meer doordat de regionale security managers van de grotere vestigingen er na een gezamenlijk overleg met de projectleider voor zorgden dat het hogere management van hun onderneming toestemming gaf mee te doen aan het project. Ook de investeringen van de gemeente Den Haag in het gebied door uitbreiding van het KVO-traject en in een later stadium het inhuren van een winkelstraatmanager van het Hoofd Bedrijfschap De-

de Leyweg heeft aangewezen als gebied waar cameratoezicht zou komen.

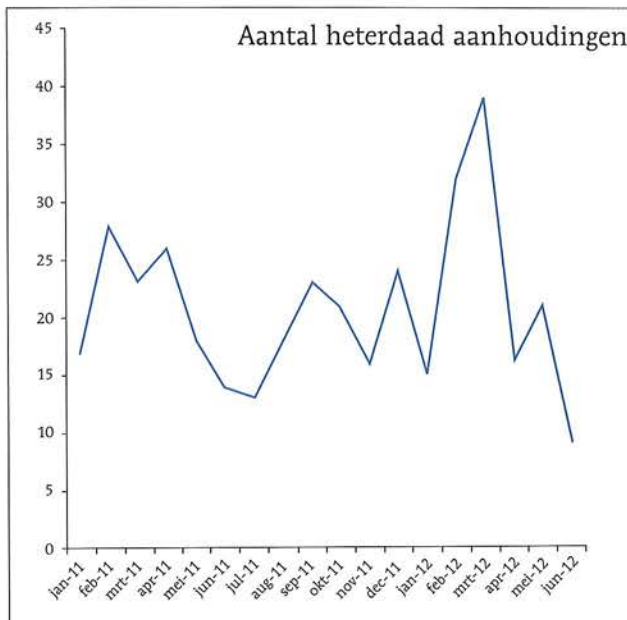
De drie toezichtschillen rond winkelcentrum de Leyweg.

tie een aantal succesverhalen over daders die met hulp van burgers en ondernemers op heterdaad zijn aangehouden.

Vanzelfsprekend is het vergroten van de pakkans van daders het belangrijkste ingrediënt van de aanpak. Bij het winkelcentrum De Leyweg wordt door verschillende partijen en organisaties toezicht gehouden waardoor het aantal waarnemingen van winkeldiefstal en andere delicten kan worden vergroot. Dit toezicht vindt plaats in verschillende schillen: in de winkel, rondom de winkel en in de omgeving van het winkelcentrum (zie de figuur op pagina 23).

In de winkels zijn met name ondernemers, personeel en klanten verantwoordelijk voor het waarnemen van incidenten. Dat betekent dat zij alert moeten zijn op verdacht gedrag en/of verdachte personen. Door middel van communicatie door de politie Zuiderpark en de projectleider van het KVO-plus traject, moet dit bewustzijn worden vergroot. De grotere winkelketens zoals V&D, Jumbo en het Kruidvat beschikken over eigen particuliere beveiligers die zich met name bezighouden met het waarnemen van en optreden tegen criminaliteit in de winkel. De beveiligers worden tijdens de wekelijkse briefing van de politie Zuiderpark gevoed met informatie over veelplegers, overlastplegers of notoire criminelen.

In het gebied rondom de winkels houden vrijwilligers van de politie, particuliere beveiligers, de wijkagent van de politie en een politiebiker toezicht. Deze partijen werken nauw met elkaar samen en wisselen dagelijks tijdens hun diensten en wekelijks bij de briefing informatie met elkaar uit over notoire overlastveroorzakers. In deze schil is ook een rol weggelegd voor opletten de burgers, die verdacht gedrag en/of verdachte personen moeten melden aan politie of beveiliging. Zowel de particuliere beveiligers als politie kunnen personen aanhouden wanneer deze op heterdaad worden betrapt. Doordat de politie met extra eenheden aanwezig is, kunnen zij direct assisteren bij een aan-

Aantal heterdaadincidenten en heterdaadaanhoudingen op De leyweg (januari 2011 - juni 2012).

houding en de verdachte wegleiden naar het bureau Zuiderpark.

De buitenste schil van het toezichtmodel bestaat uit noodhulpauto's van de politie. Noodhulpauto's worden vanuit de regionale meldkamer aangestuurd op basis van binnengekomen 112-meldingen of meldingen van politiemensen op straat.

Resultaten

Op grond van de bovenstaande figuur constateren we dat het concept Meer Heterdaadkracht heeft gewerkt.

Kort na de start van het project zien we in februari en maart 2012 een sterke toename van het aantal heterdaadaanhoudingen. Deze toename valt samen met de invoering van het integrale toezichtmodel en het is plausibel dat de vergroting van het toezicht heeft geleid tot de sterke groei van het aantal heterdaad aanhoudingen. De verwachting was ook dat het intensieve toezicht en de vele heterdaadaanhoudingen een afschrikwekkende werking zouden hebben op daders en het aantal aanhoudingen na verloop van tijd weer zou dalen. Deze verwachting blijkt inderdaad uit te komen. In juni 2012 ligt het aantal aanhoudingen op het laagste

niveau sinds januari 2011. Volgens de politie, toezichthouders, gemeente en ondernemers zijn de notoire daders afgeschrikt en blijven zij weg uit het gebied. Of zoals een politiemans dit verwoordde: 'Het gebied is afgepakt van de criminelen en overlastveroorzakers en teruggegeven aan de ondernemers en burgers.'

Deze constatering wordt ook gestaafd door de resultaten van een enquête die in mei 2012 onder winkeliers is gehouden. Driekwart geeft aan dat de veiligheidssituatie in het winkelgebied is verbeterd. En nog belangrijker is dat uit gegevens van de vastgoedeigenaren blijkt dat het aantal bezoekers van het winkelgebied vanaf februari 2012 sterk gestegen is. Kortom, dankzij de gezamenlijke aanpak is de negatieve spiraal omgezet in een positieve ontwikkeling. «

* Tom van den Akker is Wijkagent B, Eenheid Den Haag, District III, Bureau Zuiderpark, Projectleider winkelcentrum Leyweg.

* Bram van Dijk is partner DSP-groep, projectleider evaluatie pilotprojecten Meer Heterdaadkracht.

* Paul Hulshof was ten tijde van de pilot senior adviseur bij DSP-groep. Momenteel is hij werkzaam bij KPMG als advisor risk consulting.